

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-05-16
Besvaras senast
2024-05-22 kl. 12.00

Till statsrådet Andreas Carlson (KD)

2023/24:909 Upphandling av nattåg

Trafikverket genomför just nu en stor upphandling av nattåg som ska trafikera norra Sverige. Vagnar och lok som varit i bruk ända sedan 1960-talet ska ersättas med nybyggda. De ska trafikera Stockholm–Narvik, men det kan också bli aktuellt att köra mellan Stockholm och Duved eller Trondheim.

Denna upphandling har redan tagits om en vända efter kritik från flera av riksdagens partier då Trafikverket avsåg att upphandla vagnar av europeiskt mått. Men mycket tyder på att samma problem med upphandlingen kvarstår.

Enligt vissa beräkningar innebär Trafikverkets upphandling att de nya tågen kan bli en halvmeter smalare än de vagnar som tillåts i Sverige och Norge i dag. Svenska tåg behöver rymma tillräckligt långa sängar, plats för packning som längdskidor och tillräckligt breda korridorer. Tågvagnarna behöver också vara anpassade med isolering efter svenska vinterförhållanden, som i vissa fall innebär temperaturer på under 40 minusgrader.

Biljettpriserna får inte heller vara för dyra för att nattågen ska vara ett bra alternativ för många resenärer. I och med den pågående upphandlingen riskerar kupén med sex bäddar att försvinna. Det leder troligtvis till högre priser då kapaciteten minskar. Det är fel väg att gå i en tid när hållbara och kostnadseffektiva resealternativ behöver öka.

Trafikutskottet hade under våren besök av Tågföretagen samt SJ och Vy. Även de utdelade skarp kritik mot Trafikverket och upphandlingen av nya nattåg. De instämde i kritiken att upphandlingen riskerar att leda till smala tåg, med sämre komfort och högre priser för resenärerna.

Mot bakgrund av detta lämnade Miljöpartiet in ett utskottsinitiativ som behandlades i riksdagen första gången 2024-04-04, med en uppmaning till regeringen att snarast återkomma till utskottet med en plan för hur de kan säkerställa att Trafikverket upphandlar ändamålsenliga och komfortabla nattåg med svensk vagnprofil.

Mot bakgrund av detta vill jag fråga statsrådet Andreas Carlson:

Avser statsrådet och regeringen att agera för att säkerställa att nattågen som ska trafikera Stockholm–Narvik upphandlas med svensk vagnprofil?

.....

Linus Lakso (MP)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch